Nuottiliite

Vuoden toisessa Kansanmusiikki-lehdessä on julkaistu tavallisesti Kaustisen maakuntateemaan liittyviä nuotteja. Kun festivaali peruuntuu tänä vuonna, esittelemme pari toimitukseen saapunutta nuottia sekä näytteet kahdesta viime aikoina ilmestyneestä kirjasta.

Eteläpohojalaasta polokkaa

Trad.

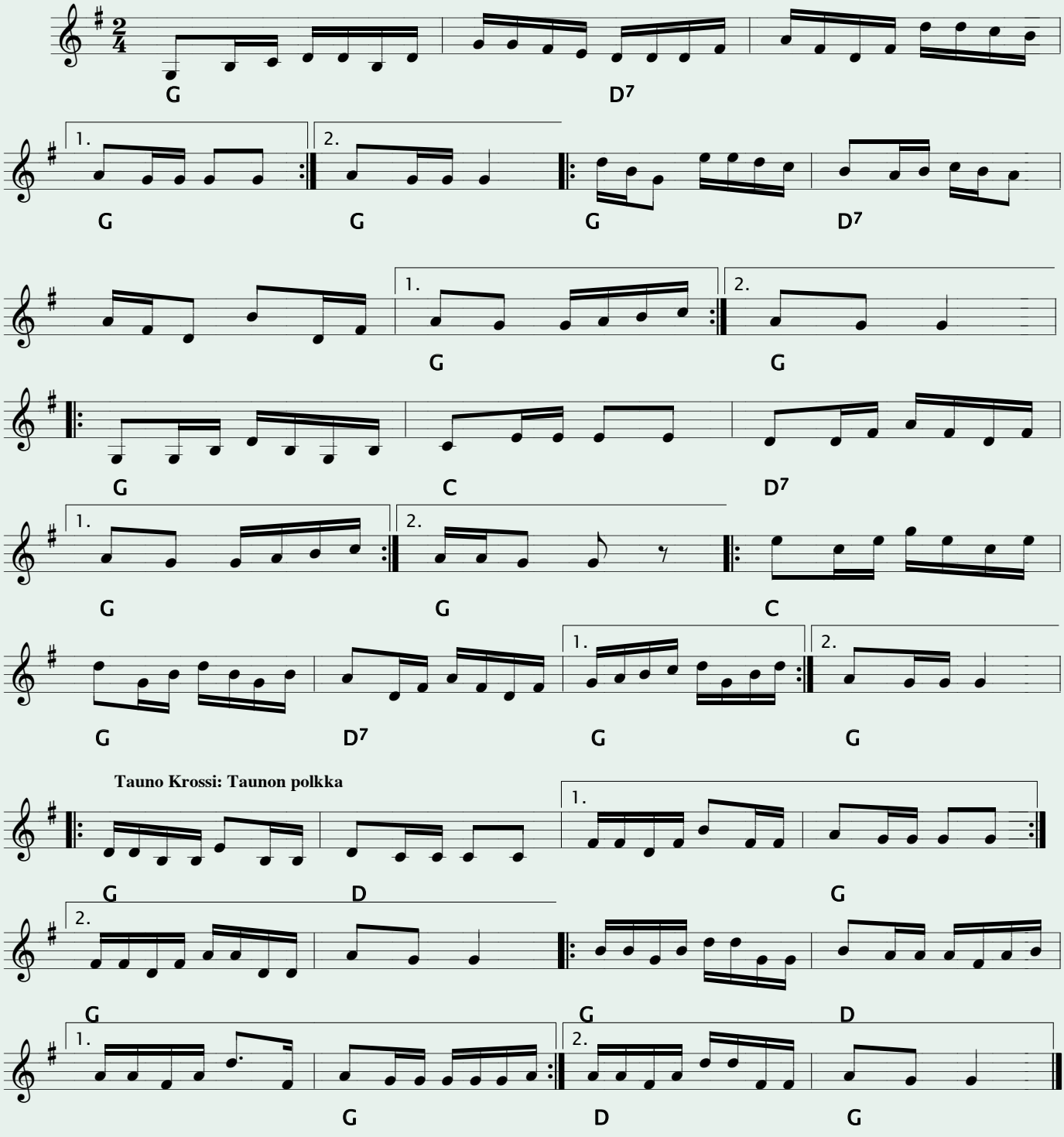

Nuottikirjoitus TM

Jalasjärven kunnanjohtaja oli innokas kävijä pelimannikonserteissa eli ”pirunkeuhkon repijääsissä”. Kerran häneltä kysyttiin miten hän määrittelee hyvän kansanmusiikin. ”Soon silleen, että ku panoo silimät kii, vasemman jalan koukkuhun ja oikian suorahan, ja ku siinä kuunnellessa oikian jalan isoovarvas heilahtaa, nii silloon tietää notta mussiikki on menny perille.” Tarinan kertoi minulle Teppo Välimäki.

Tapani Mäkinen

Karanteenipolkka

Armas Halinen

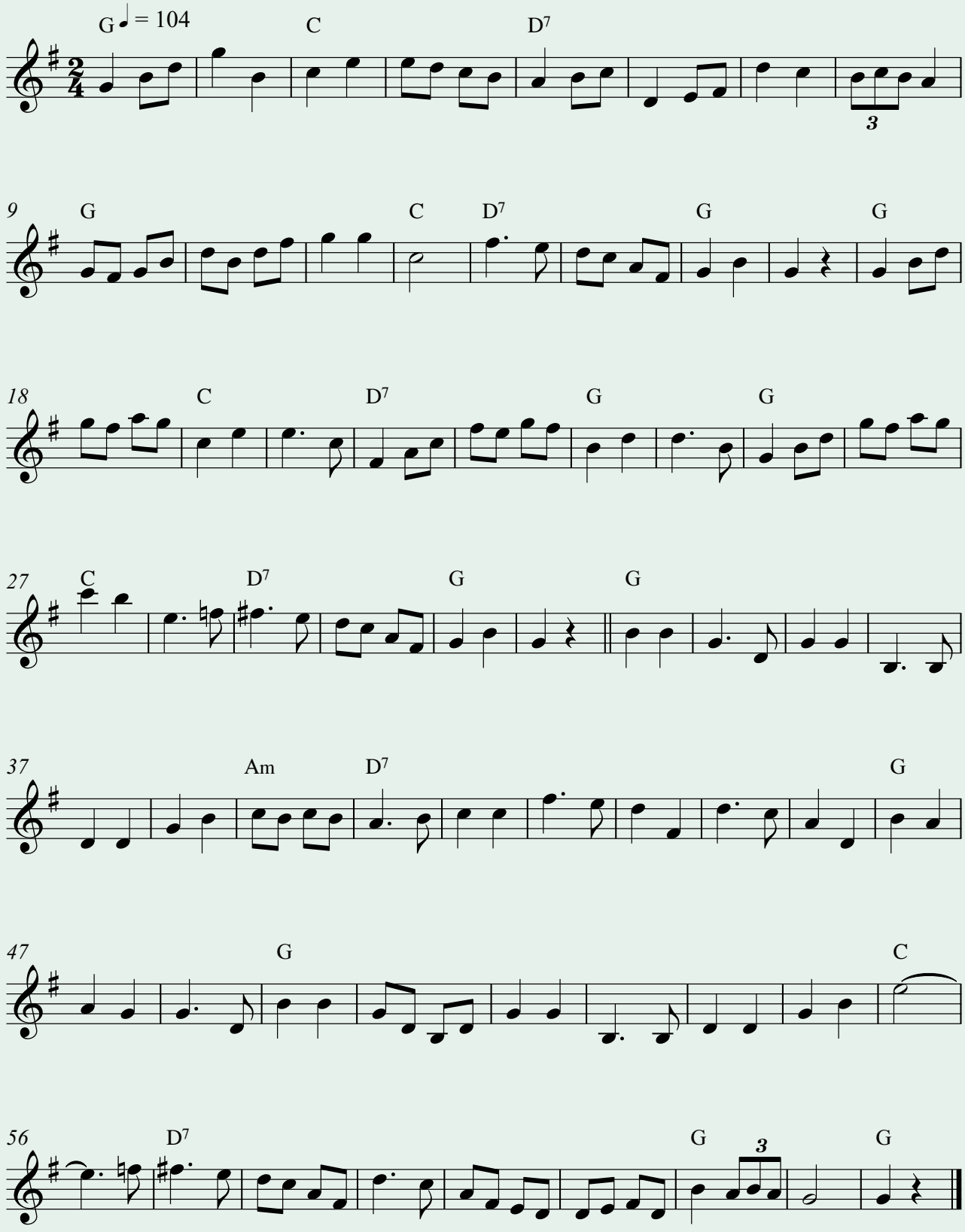

Olen espoolainen musiikinharrastaja, joka on palannut nuoruuden aikaisen rakkauden eli mandoliinin pariin. Heikki Lahden ja muiden esimerkkien myötä on herännyt kiinnostus suomalaiseen kansanmusiikkiin. Aiheen innoittamana on alkanut syntyä myös omia sävellyksiä. Karanteenipolkka sopii mielestäni täyttämään viruksen aiheuttamaa tyhjiötä.

Ahti Huomo aka Armas Halinen

Laitilan kolme murhaa

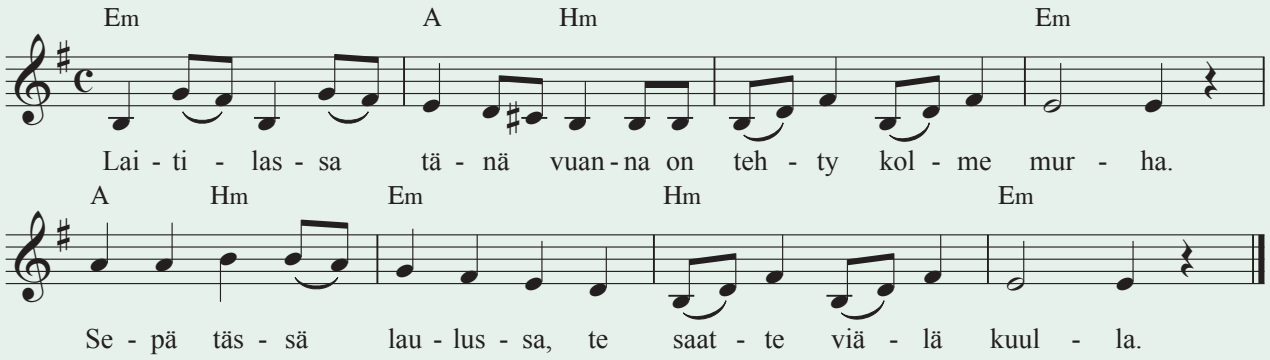

Laitilassa tänä vuanna
on tehty kolme murha.
Sepä tässä laulussa,
te saatte viälä kuulla.

Tapahtui myäs tappelussa
kerran metsätiällä.
Se oli myäskin Laitilassa,
sen saatte kuulla viälä.

Laitilan kirkonkylästä
toi Alise Pertan trenki,
Fransi Kasteri nimensä
ja ilmotan minä senki.

Hän joutui vihan vimmahan
toi matkamiähen kanssa.
Tästä tuli riittahan,
sen kumpi voisi antta.

Hän otti halvon kuarmastan,
löi matkamiästä päähän,
joka meni Tuanelahan
jonkun päivän päästä.

Leiman kylässä tapettin
tua sahuriäijä parka.
Murhamiähet tuamittin
kahreksan vuatta palkaksi.

Valvoinen ja Soukainen
ovat likehellä,
piän tanhua välissä
jost Korisjoille mennä.

Valvoste poja Soukaissihi
menivät kyläilemä,
katselema ystäviäs
ja heitä tervettämä.

Kävivät he Äijäläs,
se ompi talon nimi.
Äjlän pojat itsestänsä
ylön paljon piri.

Läksivät takka ajaman
noita poikkia parhamppia.
Helkkulan talon takana
he rupesit tappelema.

Kuulttin pyssyn paukaus,
sen ampui Äjlän poika.
Kohta köhtyi tappelus
ja kaatui Fransi-poika.

Pojat ne läksit kotio,
kaik omille majoillensa.
Ja Fransi se Helkkulan pellolle jäi
kualinhaava päässä.

Fransi se Helkkulan pellolta heräs
aamuhämärässä.
Läksi käymän kotio,
toi kualinhaava päässä.

Kukas sitä liäne lyänykkän,
tota Fransi poikka päähä,
kuin ulkona oli pimiä
ja ei sitä saattu nährä.

Viikko jälkken tappelu
toi Fransi poika kuali.
Ja siit on tullu lakituppa
vanhoja ja nuari.

Ja tuamari tätä asiata
tutkiskeli kovi.
Ja monta kertta avettu
on lakituva ovi.

Älkkätte pojat riirelkkä,
se ei ole kunniallista,
vaan vahinko ja häpiä
ja ero tuttavista.

Kirjasta *Prenttelin Hessu – Värikkään kansanviulistin tarina ja laulut*. Laulun kolme murhaa ovat todennäköisesti tapahtuneet vuonna 1885. Yksi murhista ylitti Rauman lehden uutiskynnyksen ja siitä oli lyhyt uutinen 5.9.1885 ilmestyneessä lehdessä. Laulutekstin kirjoittaja ei ole tiedossa. Laulu on kuitenkin ollut varsin laajalle levinnyt. Valkon kylässä asuva murrekirjailija **Aila Vuorinen** kertoi tätinsä raumalaisen miehen laulaneen tätä laulua hänelle lapsuudessaan 1940-luvulla.

Markus Rantanen

Laulu kotikoskelle

Hidas valssilaulelma

Säv. ja sov. Lasse Kauramäki,
sanat Elma Mannilan muistokirjasta vuodelta 1924

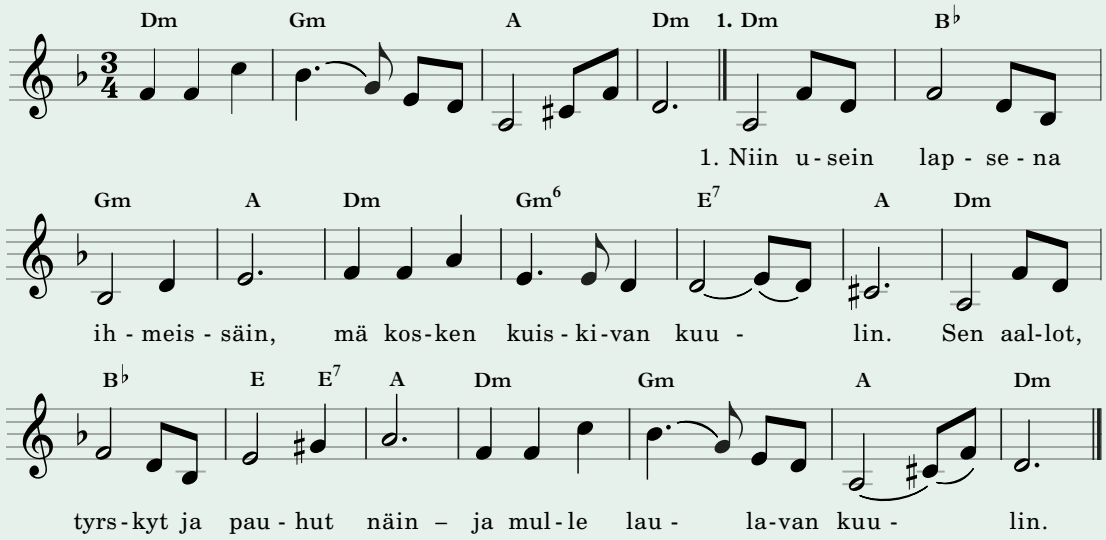

Niin usein lapsena ihmeissäin,
mä kosken kuiskivan kuulin.
Sen aallot, tyrskyt ja pauhut näin –
ja mulle laulavan kuulin.

Sen soitto hämyssä illan soi
ja unten helmahan sulki.
Se hiljaa lauloi, kun aamun koi –
ja kullaten kunnaat kulki.

Tuon laulun lempeän kotini,
mä piennä mieleeni suljin.
Ja viimeisenä se lauleli –
kun synnyinseudulta kuljin.

Kun 1980-luvun lopulla koottiin Isojoen Perinnealbumia, nousi esiin **Elma Mannilan** muistovihko vuodelta 1924. **Vuokko Kivisaari** ja **Erkki Ala-Könni** ehdottivat, että Elman sukulainen **Lasse Kauramäki** tekisi sävellyksen Laulu kotikoskelle -runoon, jonka saattaa olla laatinut kosken rantamilla lapsuutensa viettänyt Elma tai joku hänen sisarensa. Valssin ensiesitys oli vuoden 1989 Eteläpohjalaisissa Speleissä Isojoella. Nyt se on julkaistu myös Lauhanvuorelta Pohjanpuolelle – Isojokisia valsseja ja niiden tekijöitä -kirjassa.

Reija Haapanen